

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Jncipiens ab Anno Redemptoris DCC.XIV. perducitur vsq[ue] ad Annum
DCCC.XLII. quo & orta hoc sæculo in Oriente, debellata est penitus
Iconoclastia; vt planè qui Tomum hunc Panopliam dixerit aduersus impios
Iconoclastas, veritatis scopum attinget, Continet annos C.XXVIII.

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 744. Zachariae Pap. Annus 3. Const. Copron. Imp.
Annus 4.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15233

hunc ex opere obediens, quibus ut bis aperire portas, ijs quibus erant egredientibus ut quisque sive vixit sive non, ut ipsi sunt plures inducunt mulierib[us] & monachis, non iudei habuit, quod in patrem egressus.

Quem vero nomen Novembra, vrgens Constantinae virginis, post meridianam in eam ingrediens est, & fugiens Artabaldum cum filiis duobus caput est, moxque ambo cum oculis, Bagranus Patriarchi qui opem tulerat. Artabaldus fuit capite amputatus, & honesto loco sepultus post regnum annos ab eius vxore effodi offia precepta, & proponit cum his orationis, ijs scilicet, qui violencia ab eis impetraverint, habet ista omnia pluribus narrata Theophanes, quod & de eius immunitate illa tubulabatur.

Multo autem & clara ex primordiis, quibus auxiliari fuerant, terrella, perenni: immaterialiter omnia, quibus maxime, suorum aliatis debilitantur. Precepit autem exterius militibus quae faciem ingredi sunt, intrare domos, rapere familiare cimenteria.

Multa quoq[ue], & alia, quin & immunita mala viri moxstrata sunt. Non ad omnium celebraret, equefret ludostilicet, interclusa stragula vna cum filio eius, & amico ligatum per dorsum, finali cum Anselmo falso nomine Patriarcha verberato pallidus, & in agno verso valde pendente: quis utrum per Dippium in Corinum referat, ita accidit, hec ipso praedixerat; ut superius dicitum est, sanctus Germanus Conflantinopolitanus Episcopus, huc eadem narrat Zonaras, aliquip Graecorum historiorum, qui pariter testatur ab eodem Imperatore ipsum Anatoliam adeo insigniter ignominia affactum, in thronum rursum restitutum, quod non possit facile reperire alium, qui eum aquaret impetrare.

Quod autem idem Conflantinus accepisset, res benigna a Zacharia Romano Pontifice pro Raneo, Exarcho, quem liberatus (ut dictum est) a Luitprando Regis Longobardorum, quo cum demerteret magis, continebat in officio, quod erant iuriis Imperii prædicta quadam donavit Romanæ Ecclesiæ, hac falem ex parte ei placere desiderans, qui ob haec omni potest, ut illi duplice. Scribe ita Anatolius verbis illis: His beatissimum virum, Zachariam videlicet, iuxta ratum Ecclesiasticum, ubi creatura est Pontificis, filius seu sponsus Orthodoxæ Ecclesiæ Conflantinopolitanae, natus in generationem diligens Conflantino Principi. Et præsentibus apostolis Seda Responsabilis ad regiam vicem, sumere intra palatium regie potestatu, in auctoritate quendam & reverendum (Artabaldum nomine) & post alia de rectificatione Conflantini locutus, hoc subdit:

Pellit vero ubi felicitus Conflantinus Conflantinopolitanam viri potitus esset, requirent missum, Apocrifam velicet Apofolico Seda, quem videtur perturbata temporibus intercedere, eumque repertum ad Selem Apofolitanam abscondit, & nocte quid beatissimum Pontificem postulauerat donationem in scripta duas misit, que Nymphe & Norma appellantur, tanta exsuffta Republica, sedem sanctissimi Pape, familiæ, Romane Ecclesiæ, ut perpetuo diu extitidissent, huc Anatolius de rebus gallicis cum Copronymo, qui quid ob haec heretici, & vnonum, & ferrens cauda contingebat, suo tempore cuonendum, tenuit enim ad stabendum Imperium interea, nulli fidei causa negotium faciebat. Ceterum Zacharium Pontificem sapienter interpellasse Conflantinum Imperatorem, ut cum ab hereti reuocaret, testatur Hadrianus Papa in epistola ad Conflantinum & Ireneum.

I E S V C H R I S T I
Annus 744.

ZACHARIAE PAP. CONST. COPRON. IMP.
Annus 3. Annus 4.

CHRISTI Redemptoris anno septingentesimo quadragesimo quarto, Indictione duodecima, Conflantinus Copronymus Imperator iam in Imperium restituimus, sine imposito bello cuiuslibet, ut idem Imperii, quæ diu nulla fuerat, ibi magis habiliter, operam dedit, conciliari.

Animal, Ecclesiast. Tom. 9.

Ians huius populum, quem nimis sequitur admodum exterruerat.

Quia pariter anno (inquit Theophanes) ad finem Stepheni Episcopi Antiocheni, ubi seduliter amarior docebat, permisit Princeps sicut racenorum confratres Theophylacum in defensione in locum eius, virum magna virtutis, dimicante charismatibus fulgentem, huc de his qua spectant ad res Orientalis Ecclesiæ. Res autem Germanorum tunc habent.

Hoc item anno Virgilius atque Sidonius viri religiosi, qui & ipsi Dei maris propagandi Euangelij causa venerantur in Baleariam (ex Hispania) Virgilius, Sidonius, neclimus Bonifacio noti, cuius & subditu erant disciplina, cum oborta aliquando occasione, opus eliceret contradicere eum Bonifacio, veritate cogente, dum ipsi videbatur, eis recaptiabant, quos minister formam solitatem, fecerat Latinitate baptizaret: modiciles confundentes, maluerunt cum monerentur eis per Romanum Pontificem, quia vrgere publica disputatione coram Ecclesiæ Quilibet de his scripsit ad Zachariam Papam. Qui acceptis litteris, ad Bonifacium illa conciliari p[ro]p[ter]e b.

Renat edicimus a sanctissimo fratre Bonifaciu[m] Coipsi capo Zacharia serm[er]o seruum dei.

Vigilius & Sidonius viri religiosi apud Balearianum præconianos degentes, sibi nosq[ue] littera v[er]bi sunt per quas invenerunt, quod tua reverenda fratres mei eu inveniunt, Christianos deinceps baptizare. Quod audientes, nimis summo conturbatis, & maditatione quendam incidamus, si habeatis, ut dicitur est. Reculerunt gracie, quod fuerit in easdem prædictis sacerdos, qui Latini linguis penitus ignoravat, & dum baptizarent, neferens latitudinem, infringenti linguanis doceret: Baptizate in nomine Patris & Filii & Spiritus sancti. Et per hoc tam reverendus frater natus considerauit rebaptizare. Sed sanctissime fratres ex ille qui baptizavit, non error em introducti ac bescimus, sed pro folia ignoravit, domine locatione infringendo linguanis, ut supra fatus sumus, baptizari discesserit: non possumus consentire, ut deinceps baptizantur: quia (quod bene tua compertum habet sancta fratres tuas) quicunque baptizatur sicut ab haereticis nomine Patris & Filii & Spiritus sancti, nullo modo recaptiari debet, sed per salam manu impositionem p[ro]p[ter]e debet. Nam sanctissime fratres, sicut est, ut nobis relatione est, non amplius a te illi predicentur, b[ea]tissimi, sed ut Patres sancti docent & predicant, tua favore a studiis conferunt. Denique incollegio confundunt, reverendissime fratres. Date Kalendia Iulij, imperante domino p[ro]p[ter]o Anglico Confessio[n]e a Deo coronato magno Imperatore anno viginti sexto, imperio anno quarto, indicione duodecima.

Hic acceptis litteris Bonifacius, ut pacis filius, tamquam diuino oraculo, Apoloticæ Sedi, quem videtur perturbata temporibus intercedere, eumque repertum ad Selem Apofolitanam abscondit, & nocte quid beatissimum Pontificem postulauerat donationem in scripta duas misit, que Nymphe & Norma appellantur, tanta exsuffta Republica, sedem sanctissimi Pape, familiæ, Romane Ecclesiæ, ut perpetuo diu extitidissent, huc Anatolius de rebus gallicis cum Copronymo, qui quid ob haec heretici, & vnonum, & ferrens cauda contingebat, suo tempore cuonendum, tenuit enim ad stabendum Imperium interea, nulli fidei causa negotium faciebat. Ceterum Zacharium Pontificem sapienter interpellasse Conflantinum Imperatorem, ut cum ab hereti reuocaret, testatur Hadrianus Papa in epistola ad Conflantinum & Ireneum.

Dominus excellentissimus Pipino Regi Francorum Bonifaciu[m] Episc. in Domino salutem.

Celstidius vestre clementia magna gratias agimus. Et Dominus te ipsum Christianum precantes, ut vobis in Regno celorum aeternam mercenari retribuant, et quod petitum est nobis clementer excusare dignatus es, & semel datum meum, atque informantem consolari. Nunc autem, gloriante filio, agnitis, quia aper mei cordium Dei credo, quod postum in vestro servito stetit esse. Propterea peccata vestra, si nobis induceret, si ad placitum istum debetiam venire, et vobis in voluntatem perficiamus. Quidam sermo Ecclesia nostra & opere mendacissimus, qui nos arte fugeret, Amphilodius nomine, venerans ad nos cum indiculo vestre, regato ut in infinitum faceremus, in omnibus illam ad vos quoniam litteras cum misericordia Dei credamus, quam mentem est vestra, petentes ut nos pro mercede vestra defendant contra tales saletates, & eorum mendaciam non credamus. Vnde et in Domino censes, hac tenus litteras Bonifaciu[m] ad Pipitum, qui sollicitè curans res, quae ad Fratrum Ecclesiæ spectant, hoc eodem anno litteras dedit,

tempore eius religio sacerdotum qui reliqua constituit, & i com-
munitate summae publicando primum excessuum se facere sum-
plicare.

Sexum capitulum, de vidua spousant in proprio habitu ac-
cio suo falsoe animis, item ex eodem libro capitulo xxi. ita con-
stat: Ut vidua non violentur a pontificibus, & si professio con-
stituta ipsa sua mortuato calcatur, ipsa proposito rativoem De-
cree suorum auctoritate reddatur. Nam de vidua sua vila benedictio
relata superius duximus latius differendum: que si pro-
pria voluntate proficiam corrigi capitulo mentitur, merita cal-
catur per sibi non erit, quod Deum debet satisfacere.
Sicut enim si se falsoe continere non posset secundum
agreementum suum nubere velut verbatur, se habita secundum de-
cretum suum talibus laqueis delevit, sed si suum alterius re-
putationis primum recuperari, potestis proponere dñe iudicium, ut
infra dicta conscientia, & illarum pro se factorum Dei redi-
ctio intentio.

Sextum capitulum, de laico pelente suam coniugem ex-
causo seu laicorum apostolicorum capite xlviij. Si qui laicus virorū em-
prium pelere, aliam vel ad aliam dimissam ducerit, communio
suum presisteret.

Octavum capitulum, de presbytero, & diaconi, qui se a
monasterio Ecclesiasticis subtrahunt, & se falsoe collecti faciunt,
ex causo Antiocheni Concilij capite v. promulgatum est: Si qui
presbyter, aut diaconus Episcopum proprium contineat, & ab Epi-
scopo sequi avertere, & se falsoe colligens altare confundat, &
communione Episcopi non acquerere, nec conferire vel obser-
vare, & etiam veracantiche dannetur omni modo, nec vi
trahendum conquestrat, quia sicut recipere non potest digni-
tatem, quod si Ecclesiasticis turbare & sollicitare perficit, tamquam se-
datione per patres exteris si operatur.

Dominum capitulum, de clericis & monachis non manutin-
tibus sui proprio quod interrogatum est, in causae Chalcedonie
scripta festinales de ceteris est: Quo sene in clerico deputatis sunt, an
non habent ritum expiacionis fratrum, immo neq; ad missam, neq;
deponent aliquam ventre mundiam am: aut hoc tentanter, & no-
n agnoscentem, quid munus redditum ad quod propter Deum
principio elegenter, anathematizat.

Decimum caput, ex causa Chalcedonie Concilij capite nono ita
dissentium est: Clerici qui preficiuntur piozib; vel ordinantur in
monasterio, & bishopeco Martirio, sub Episcopatu, qui in vicinias
causa sunt secundum suorum Patronum traditiones, & potest ad
permanescere per continuacionem ab Episcopo suo deficiant. Qui ve-
loient exercere huiusmodi formam quamcumq; modio, nec pra-
subsequantur Episcopo liquido clericis suis, canonum correptione
non subducantur: si vero laici vel monachis fuerint, communio
prohibetur.

Vide decimum caput, Qui clericis etiam ab virorū alii sine
debet, ex Causa Chalcedonie Concilij capite nono, ita contumeliam. Preser-
vare de quoniam clericis sui quamvis erga proprias virores in-
continentes referuntur, plauso, Episcopos & presbyteros, & dia-
conos secundum proprias statutas etiam ab virorū iste. Quod
obligatur, ad Ecclesiasticis officiis remaneat. Cetero ante clericis
etiam non cogi, sed secundum vnu cuiusq; Ecclesie conscientia
etiam observari debet.

Duodecimum caput, de his qui virores aut viris dimittuntur,
et sic manentes, ex Causa Africana cap. xxxvij. ita contumeliam. Ita
summo: Placit vi secundum Evangelium & Apostolicum dis-
cipulum reg. d. misericordia virorum, neq; dimisit a marito alteri con-
tingentibus, sed etiam a manente, aut filio in cetero reconciliatur. Quod
hunc tenet, sed per tantum ad clericos relatum.

Dicimur eti: unum caput: In quod monachis si
clericis salvo fuerit, quid ager debet. Ex decreto beati Innocen-
ti V. capite xvij. contumeliam: De monachis qui dimorantur
in monasteriis, & potest ad clericatus ordinem pertinere; non
decessus a proprio proprie debeat. Aut enim sunt in monas-
teriis sicut, & quod dimorantur, in meliori gradu positum am-
bitus est: cui si corruptio potest a scripturatu, & in minime
ridiculis ad clericatum ordinem accedere volaret, virores cum
no habere non potest, quoniam nec beneficii cum beneficio potest, iam ante-
corruptio: Que fortia seruitur in clericis, maxime cetero re-
gularibus, & quoniamque corruptio baptizat, atque clericis esse re-

lueret, & pondere se exortem omnini non dicere.

Decimum quartum caput: Quod presbyteri, & diaconi si
in aliquo crimine prelaphi faciunt, non possint per manus impotis a
nem pati entia remedium consequi. In decreto beati Leonis Papae,
Capite decimo sexto decretum est ita: Alienum illi a suffraganeo
Ecclesiasticis, ut qui in presbyteri ali honore aut diaconi gradu adiu-
tari confestari, si pro crimine aliquo sive per manus impotis me re-
medium accipiant premendus. Quod sine dubio ex Apostolo a tradizio-
ne descendit, secundum quod est postum est: Sacerdos si peccau-
rit, quis se abs pro illis? nle humi modis lapsit ad promerendam mi-
sericordiam Dei secreta e illi expectenda se, cito, ubi illi satiatio
sue digna, & etiam fructuosa.

Decimum quintum caput, pro ea quod interrogatum est
de laicis, qui Ecclesia in suo proprietatisibus confundunt, qui ipsi
debet regere, aut gubernare. A sancto Petri bus ita statutum est:
Et in procepto Apostolico si contumeliam, inacta pectori imploratur,
et si in quilibet fundo cunctumq; turba et atorium suum balistica fue-
rit confracta, pro eis denotionis in honorem cu uicinorum sancti, in
cuius Episcopio parochi fuerit fundacione atorium, percepit a pri-
mitiva donatione legitima, id est, praefixa est, genitivus, municipali-
bus allegata, praeditum at oratorium per Missam publicat solemniter
confabulata, ut in eodem loco, & eis futura temporibus, balistica
confundantur, nec presbyteri constituantur Cardinatu. Sed si Mis-
sae si facere maluerit, ab Episcopo novius presbyterum p. fulan-
dum, quem aenam nibil a quo id est alio facie donec vlatemur respondeat,
nisi ab Episcopo fuerit ordinatum.

Decimum sextum caput, De clericis qui proprias Ecclesiastis
relinquent quid de eis est: debet ex Causa sanctorum Apostolorum
capite xvij. ita contumeliam: Si qui presbyter, aut diaconus aut
quibuslibet minoribus clericis relinquent propriam parochiam per-
petrat ad alienam, & omnino declinat praeceps. Episcopi sui conuen-
tum in aliena parochia concurrit, hinc viter hi ministrae non
patiuntur, precipice si vocatis ab Episcopo a redire, & contemptis in sua
inquietudine perseverant, sed tamquam laicos ibi connoverunt.

Decimum septimum caput, item pro Episcopis, qui alter-
ius clericis suscipiunt, ut excommunicentur, in eodem Concilio
capite xvi. concutur: Episcopus verid, quid quem memoratus esse
consistit, si contra eos decretum celsatione pro nibile reputant
tamquam clericis forte suscipit, velut magister in quaerendis
communione praeceptor.

Decimum octimum caput: Qui clericis virores sorori debent, in
ij. & vij. capitibus canonum sanctorum Apostolorum decretum
est: Imputo autem qui ad clericum prouocatis sunt, praeceptum, vi
si viri viri, virores accipiunt, sed lectoris cantore iij. tamquam
modo.

Decimum nonum caput, Ut nullus presbyter, aut diaconus
sive commendatus sive caput episcopalis, in eodem Causa sanctorum
Apostolorum continetur: Nullus Episcoporum peregrinorum,
aut presbyterorum, si diaconorum sive commendatique suscipi-
tur episcopalis & cum scripta detulerint, discutantur attentius: &
ita suscipiantur, & predicatorum pietatis extiterit: si in mala, neq;
nefaria subiiciuntur, & ad communione nullatenus ad-
mittantur, quia a surreptione multa pronuntiantur.

Vigesimum caput, de virginibus velatis fidem inveniuntur, quid
de illis agendum sit, in libro Decretorum beati Iuvencii Papa, ca-
pote decimono nono est: Quo Christoff. & tradit. nobunt, & a
sacerdote velante, si popula vel publice supserit, vel se clausulo
corporatur, non si admittendis esse ad agendum patiuntur, iij.
si in cives aduerserat, de mundo reciperat. Si enim de hominibus
habetur aduersus, & quoniamq; virante vita alteri sapientia habe-
tur aduersa, nec ei agendi patiuntur, licet concedatur, nisi
vix ex his in defensione quoniam magis de illis atra mandat, que
est minor alii se ipsum communiquerat, & postea humanum ad
nuptias transfigurata.

Vigesimum primum caput, Idem de non velatis virgini-
bus, si deuarent, in eodem libro, vigesimo capite continetur: Hoc
verò quia nec dum facto velamine teles, tamen in proprio virginis
tempore si finalauerint permaneant, licet velate non fuerint,
si forte supserint, huic agendo aliquantum respectu eis, quia
p. s. e. e. insimul tenetur. Si enim inter hominem sive bone foli
contraria nullus ratione dissolat: quando magis ista pollicatio, quia
cum Deo pergit, sive sine vindicta non potest? Nam si Apostolus
Paulus, qui a proprio viduatu tatu discesserat, dixit ei: si habere d-
matriam, quia prima silentur ut ille se, exiit ex quanto potius virgines,

qua priori præfationis fidem frangere conata sunt? Hac itaque fratres cari misericordia plena vigilantes fuerint ab omnibus Dei sacerdotibus observatis, cœsibz amboz, magisq; ut superata calcabitur, veritate virtutis feruere flagabit, pax predicata labi cum voluntate animi concordabit, amplectebit edicibus apostolis, vi viramne rati sentientes permaneant in Christo: nihil per contentum nobis, neque per manus ploriam vendicantes non hominibus, sed Deo nostro saluatori placentes.

Vigilium secundum caput, de bu qui ad eum si tribus auferunt, vel qui datus sorores vxores accepimus, in Concilio Neocasarensi, aperte videimus, continetur: Multe si duobus fratribus nesciri, adiutori uxoris ad mortem. Veritatem in exitu proprii ministeri ordinam, si promitterit, quod salta in columbu hunc coniuncti omni vincula dissipat, fratru perirent, et in vita permaneant. Nos autem gratia domini suffragante, nostra prædicta eorum transformatio Pontifici decreta multo amplius conformata dictum, ut dum rite, se fenerent cognoscet, inactarunt & norunt, Christiani et religioz Romanorum non copulantur conjugi. Sed nec propter aliam, id est, communem, aut filiam, quod absit, qua ducat cetero ait, auxiliu uxorem. Et nam, nefas, & permiscationem coram Deo, & Angelis eius, in tantum enim gravis est, ut nullum faultorum Patrum, neq; sanctarum Synodorum assertione, vel etiam in Imperialibus legibus qualitercumque atque, sed terrible indicatio Dei metuentes, fluctuerent sententiam date.

Vigilium tertium caput, de bu qui homicidium sponte perpetraverunt, in xxi. capitulo Aniquariorum Concilio continetur: Qui voluntaria homicidium fecerunt, penitentie impetrare submittant, perfectionem vite vero circa exitum consequantur.

Vigilium quartum caput, de bu qui homicidium non sponte perpetraverunt, in eodem capitulo, vigilium quinto capitulo continetur: De homicidio non sponte commissu, prior quidem defunctio post septem annos penitentiam perfectionem consequi precepit, secunda vero, quaque tempore explore.

Vigilium quintum caput, de bu qui adulteri ab eum uxores, vel ipsi adulteri comprobantur, in Concilio Aniquariorum capitulo decimo nono continetur: Si enim uxori adulteria fuerit, vel si ipse adulterum commisit, septem annos penitentia oportet cum perfectionem consequi secundum pristinus gradum.

Vigilium sextum caput, de monachis, & virginibus propria non servantes, in libro Decretorum beati Leonii Papae, cap. vi. continetur: Præterea a monachorum quoddam, atque monacharum abiectione proposito, sicut in tali, tam protestari debet, ut effe latitum, ut prius clanculo, vel sub monachorum praetextu illud ac sacrilegium esse contigit, non inserviat: postea vero ad abruptam conscientie desperationem perludi, ut illicet complexius liberis filios præceveret. Quod prædictæ leges, & Ecclesiastica in condemnant. Hac igitur impudicitia detegitur, per personam monachorum ceteri electorum, commentarij, et ultimorum casu, quatenus retro in suis expositis tamquam facinus contineant, laminationes defensentes, prius ita positis penitentias igne descrevere, ut ei vel ad mortem saltem, solum misericordia intuta, per communionem gratianam positis indulgentias subvenire.

Vigilium septimum caput, de bu que non coadiebat sed propter voluntate virginatum propositum suscepit, quod delinquentem cito implerat, et si vnde fuerint consecrata, in libro Decretorum beati Leonii Papae, capite vig. simo octavo continetur: Puelle, que non coadiebat personam imperio, sed spontaneo iudicio virginitas propositum atq; habitum suscepit, si postea nuptias eligiunt, præmaricantur, etiam si nondum in gratia consecrationis accedit: cum igitur, non fraudarentur munere, si in proposito permaneant.

Hac itaque, carissimi nobis & dilectissimi, que superius amissi sunt, in quantum inferante Deo valamus, inter cetera capitulo florantes, tam sanctorum Apostolorum, quam etiam beatissimorum Patrum sententias, seu etiam probabilium & beatissimorum Pontificum decretorum, vi vincitumque capitulo sententia continet, in brevem, quo perstringentes, ad vestes prefatalis notitiam, & predicationem, atque populi voluntas a Deo crediti ad operationem mandamus, ut ista frondosa atque perficienda: bertantes vestram omnium prædicationis manu sanctificataem, & procerum dilectionem, ut omnimodat ratione vos declinetis a destruis aut simbola, sed viam regiam incidentes fortissime obseruetu apostolica mandata. Ceteris, amissi sunt vobis deinde voluntis in mandatis, ut ne nos contra Deum de faciliusitate inuidemus, nec vos de negligi coram eo

egemini reddare rationem, sicut scriptum est in Diuersis prophetis: Si non venient, & locutum est super eum peccatum non habent. Itaque nihil excusatibus adolescentibus, quoniam non ratiōnē animarum salutem procurera, ita exortus in agro, non virtutem et monachorum vellet, sed in agro de punitis fieri, cuius accipitior, iuxta eorum apóstoli dictum: et alios habentes in actibus inherenter reputari corosum inibz in fidere ratione, quam vobis redat in illum diuinum iurum index. Domini Deus & Saluator noster Iesu Christus, qui non in morte cum Divis patre omnipotente, & Spiritu sancto, per unum sensu sentirem. Amen. Inactus epistola Zacharie Romani Pontificis & Francorum Episcopos nulla.

Vt autem quia ea scripta essent obsecrantes, beneficium mandauit, cui & litteras dedit, ut Concilio cogitet, deo; his omnibus canonice custodiendis intercessione ageret. Exto ipsa Zacharie ad Bonifacium ad hoc anno data epistola, quae sic se habet:

Reremendissima Bonifacio Cœplico Zacharie fratre suorum D[omi]n[u]s.

Ego enim nos admoneo apóstolos Paulos in eis quod ex cunctis mei electo, sicut & ego Christi. Illis ergo quod per suam ritus, caritatis vinculum, et corporis doceat, fratres fratres per se attinatis tua sumu præfereat, & in infra ut auctoritate tuu agere non desinet, potestis inuenire in Decretis scriptis, ut ad peragendum suum te confundere possim. In aliis de aliud ad eum illam placidem non ratiōnē, ut possit. Ecce ergo & pueri mei, quis debet noli, si perdidit ex parte quoniam: ut continuo cum cetero sancto illa superie recessu dicitur: Vnde benedicti fratru mei p[ro]p[ter]eagerent, quod vobis paratus es a origine mundi.

Agnoas igitur, carissimi, flagitate a nobis p[ro]p[ter]eagerentis in Maiores, domino genio Francorum per fidem suam Autobanum religiosum presbyterorum aliquanta capitulo de sanctis ordinis, & que al sacerdos animarum pertinent, finaliter pro illicita copula, qualiter se debent custodiendi inter Christianam religionem, & sanctam sanctorum Patrum, neq; ecclesias. Ita quoniam de hoc sit experita tuus sacerdos fratrem, qui auctoritate decretis, illam tamen votu aut ex accidens, ut brevis deposita Apololica documenta diximus. Quia in scilicet dilecta pandantur, tuus sanctatatem indebet ac ducas in uersu.

Cum pro hac re aggregatum fuerit Concilium, ut melius deducatur illi sacerdote & coniunx, Aldebertus & Caldebertus, & Clemens, et eorum deinceps subtilitate dignitatem discreta sit. Quos sacerdotes a rectitudine trahit & neque appetunt, & coniuncti fuerint nolle ad viam rectam concurrit, non nisi placitum nobis videtur, cum Princeps provincie dicente sacerdos canonsi factum statuit. Si autem in operibus prædictis tumultu ac proclamante se res non esse, luce compluribus sacerdotibus factis doctili tribus, vel ducas ad nos deinceps missi pro funda inquisitione coram Sede Apololica eti[us] inquisient, atque, ut quod meruerit, sicut sibi placuerit. Age deinceps dictione, in manuque tibi consignata, ut al complicitate proximi recipias, eternam vitam confisi qui meruerit. Deni te inclemens custodiat, reverendissime frater, hactenus Zacharie epifilia, quæ licet fine anno & Indictione dñe bubeatur in S. Bonifacij Moguntini Episcopi, in Romana natione data habetur anno vigilius octavo eiusdem Constantini, ex quo cum patre regere coepit, & anno sexagesimo qui post patrem solus imperaverunt. Veritatem erexit in numerum oportet irrepli, siquidem non sibi coherent, nam vigilius octauus Imperianus, idem oculatus & non fexus, ex quo folis regnare ceperit, cu[m] tamen emere numerus reperiatur illi mendacio, ut que dicitur anno sequenti, significant: cum causa Aldeberti primi per Bonifacium in Concilio cognita ostenditur, & p[ro]p[ter]e alicuius Conilio Romano est diffusa, multis iam Aucti Romani ex Germania, non autem perponit, quod perdidit oportet corum Romanum deducit. Quia autem de his per Zachariam in Romano Conilio getta sunt, suo loco dictum fuisse.

Hoc anno contigit obitus Luitprandi Regis Anglorum, qui enim (ve vidimus) regnare coepit anno deceptoris sepulchralis primo duodecimo, & tenet regnum anno Paulus duxerit annos triginta unum, & menses indebet finire.

744. ad presentem annum peruenit. Certe quidem sicut
indictione duodecima fuisse superbitum restauit Acto
Symoni Romani sub Zachariâ, de qua diximus anno la-
tioris. Sed & cum ex publicis monomentis numeraretur
anno secundus Rachili Regis successoris eius anno Do-
minii septuaginta uno quadragesimo sexto, itfud ipsum
conferim. De eius obitu, & tempore regni eius Paulus
Diocletius hoc habet in fine sua historiæ rerum Longo-
bardorum. Luitpoldus polyanum traxit a deo uno anno, septa-
ginta nonagesima obtulit; tam etiam eternu bonu virtu-
tus eum respexit. Corpus eius in bapti, a beato Hadriano Martyre,
& eius reliquias genitrix sepulcrum est. Fuit autem vir maledi-
cens, confusus fugiens, puer admodum & paci amator, bello pos-
tulans, delinqutens ac cleto, casus, judicis, erat perugia, elec-
tus, aperte cognitus.

Hunc quoq; non disfamia apud Veronensem ciuitatem Thes-
delagan nomine fuit, qui inter miranda que patratus, prelato et
curia, multa quæ erant venturæ a preficiebat, huc ipse qui per-
git discere a Petro Episcopo Ticinensi, de quo me, suo
loco.

Successus Luitprando Hildebrandus eius nepos, qui
eptem tantum menes regnauit, & quidem domino aper-
tus id gentilium minime gratus, a Longobardis ipsiis si-
mparatus, fideliter pro persecutoribus esset. Cum tamen non
angustia sit, multa tuis euilem Principis laude digni-
fica, licet interdum furor malum principitum egreditur
vi plane illi dicendum sit, quod de Theodoiso S. Ambro-
ni, ad ipsum scribens, dixit: *Quod habeas fides stolidum,*
nisi potius reges, quod Detinorem, non dicitur, sed habes na-
tum impotens, quem facilius velis, & tu verius misericordia
figi familiis, in massis exsuffcas, & tu renoveas vix pozo in
quem comparatus Luitprandus, ad veniam facilis i-
orato accederet. Quemam autem pietatis monumentum
reliquit, penteila quia dicta sunt de imperio opere in
transfendo ex Sardinia sancti Augustini venerandum
corpus, huc idem Paulus Diaconus habet:

Porro quodam scriptor clausus Balduino Apostolo inscriptum fuit epitaphium, sic se habet:

Eamus hoc tumulo Luitpoldi, subinde conditor, ultimus
Longobardum Rex inclyitus, acer in armis
Et tuta villa, Strutungi, Bononia, Ament
Iler, & Aranum, necnon insula Spoleti.
Mentis namque filii haec subiecti fortis armis,
Romam* sua vir et iam pridem multe multo
Obstipit, Demcepit strenuus feroces
Vique Saraceni, quis dolibus impiger, iussa
Cum premore Galles, Caroli paciente subiit.
Vigaram* & filio bac adiunxit, Franza & omnes
Viam erat adegant pace per omnes.
Rex sub hoc fulsi, quod nomen est, & suad, & frequentis
Religio, & resolutio Alpes, Ecclesia quatuor
Invenientibus, vincentis ipso, & pragmatibus templa
Que vires strenuas, quibus & famosus in ira
Tempis & aeternis iustitiae scelus amunda.
Principis Petri cultus, hac fide locata
Claudens statua, Celsi quam prouulit auro
Argentum rati bina aliunde adibit, cedens
Ad Regem, & eum doctrina Ecclesia fulget,
habet enim epitaphium. His vero ingamus quæ idem qui fu-
trit Paulus Diaconus narrat de viris sanctis, qui tunc tem-
potis floreverunt, eidem Regi notis.

Bonum (inquit) Regi tempore huius fuit in loco, cui Forum
muni, iuxta flumen Tameris vir misericordia, Baedolius

nomine, qui multa misericordia, Christi gratia suffragante, refusa
quis sepe futura existit Domini, cum Rex Luitpoldus in rebus fili
uero venatus esset, cum ex eis omnibus certum gesti à pietate
et misericordia, cum Rega neptene huius est, sorori eius fili, um Anulfum no-
mine natus (accusante). Quod Rex crevit, valde enim eum puerum
amabat, cum lachrymâ cum innumeros lamento caput, flati-
ting, vixit & suis equis in milite, qui ad virtutem Dei Longobaldum cur-
ret, si pro vita eisdem pueri Christum supplicaret. Qui cum ad
funerem eius pereger, puer defunctus est. Cum Christi famulus ad se
perveniret ita dicit: *Sic quoniam ob causam venieris, sed illud quod*
postulat inservi, non potest, quia non ille de filiis est. Quod cum
tu quia misericordia est, Regi, quod à serva Dei audierat, remonstraveris,
*Regi licet doleris, quod effectum populi suorum fuisse et non po-
tuisse laudem quia vir Domini Baedolius floruit propheta habe-
rit, aperte cognovit.*

Hinc quoq; non disfamia apud Veronensem ciuitatem Thes-
delagan nomine fuit, qui inter miranda que patratus, prelato et
curia, multa quæ erant venturæ a preficiebat, huc ipse qui per-
git discere a Petro Episcopo Ticinensi, de quo me, suo
loco.

Successus Luitprando Hildebrandus eius nepos, qui
eptem tantum menes regnauit, & quidem domino aper-
tus id gentilium minime gratus, a Longobardis ipsiis si-
mparatus, fideliter pro persecutoribus esset. Cum tamen non
angustia sit, multa tuis euilem Principis laude digni-
fica, licet interdum furor malum principitum egreditur
vi plane illi dicendum sit, quod de Theodoiso S. Ambro-
ni, ad ipsum scribens, dixit: *Quod habeas fides stolidum,*
nisi potius reges, quod Detinorem, non dicitur, sed habes na-
tum impotens, quem facilius velis, & tu verius misericordia
figi familiis, in massis exsuffcas, & tu renoveas vix pozo in
quem comparatus Luitprandus, ad veniam facilis i-
orato accederet. Quemam autem pietatis monumentum
reliquit, penteila quia dicta sunt de imperio opere in
transfendo ex Sardinia sancti Augustini venerandum

corpus, huc idem Paulus Diaconus habet:

Sed inimicorum Luitpoldi, nobilibus his temporibus
radis Alfonsi, vel Adelonis, vel Idefonsi, aut Iudeonis
ita diuersi a diversis scriptum eius nomen reperi. Catho-
lici Regis egregie illustratas, sed ingenti scriptorum in-
cipit obliteratas, cum vix fummatum esse complexi reperi-
tur ex multis pauca scriptores ipsi. Omnia quidem qui
res eiusdem Regis sunt proficiunt, una eadem; allertia
est, plenum Catholicum Regem plurimas ciuitates e Sarra-
cenorum manus vendicale, Galliacumque ab eisdem
barbaris liberata; fed & quod Catholicus Regis est, Catholicis
propagatæ religionem, ne tantus titulus gratis vide-
retur alium præsumat. In omnibus enim ciuitatibus illis, quas
quæ perdidit, Episcopos ordinari curavit, reli-
quias Christianæ religionis cultum, recitat Ambrosius
Morales Vetus monumentum ex Archivo Lucensis Ec-
clesie acceptum, qui aliquæ ex parte quæ sunt dicta, cla-
mescunt: *nos annū ibidem, & ut sit. Et à vīstante à septuaginta*
*annis secundum die quānta lumen est, & annū Redemptoris pra-
cessus, septuaginta annis quadragesimus quartus. Ordinatus e-
stam Lucensis Ecclesie per ipsum diffusum & Saraceno eruptum*
Episcopio nomine Oriastris, cim ad propagandam in populos
lustrum cultus, agos & Regis donatus Ecclesia coledor curaret,
de donis in perpetuum beneficiu eidem Lucensi Ecclesia eiusmodi
reliquis postea scriptum monumentum, sed meadowum valde.

In nomine Domini nostri Iesu Christi, quæter e Patri subâ-
sita agnoscere ante annis a fœcila ipse in suorum seculorum de omnibus
deo, sicut gloria Virgine Maria facio genui: qui fermam
seruitu noſte, induit, & nos humum genus ab hosti collido
erueret, degnumq; efficeret sui confortio. Cum non certum in no-
mine Genitricis sue fundata Ecclesia in ciuitate Lucensi, territorio
Gallacia, iuxta flumen Minervum est donus orationis & pia ve-
neratio, vna cum antidorum Apollinarium, Virgini & Confessorum,
qui sit Deo laus perenni. Amen. prælatum ita, quod foli-
e et Catholici Gothi Episcopi, suis scriptis Christi
confiteri diuinitatem Patri coniubantiam, quod pro-
cul se abesse a suorum parentum erroribus Ariana impi-
tatis offendenter. Ita vero prestat, mox subiicit quæ fo-
quentur: *Itez notum emulor, mane, qualiter ego Odorius*
Episcopus fui ordinatus, post hanc autem causam affect inter-

millia diu in cunctis orbis cura pauperrimi, sic dicens:

Interviro Africa furex erit quodam gentes Imaclat-
rion, & subirent ipsam terram à Christiani, & violauerunt sa-
cra eum Dei, & Christicola Dei in sacramentis & ad-
rogum feruntur, & Ecclesias destruerunt: nos fecerunt exiles
apartim multos, & secundum nos an per loca deserta multa reperi-
tu. Per quoniam Dompum suum benplacitum in hanc regionem re-
spiceremus, & Christianos in hoc spatium dilatarant, sua & duae
memoria primorum domini Ad eos quoniam sublimum
quia ipse erat de frite Regis Ricardi & Edmundi: Dux tam-
bius ad animo perdo in finibus in seculum Lutetiam cum vestris mul-
tis & iucundis populus, & nobiles quam tenebiles, & invicem tam
eum scimus & invenimus & inabitabilem fuisse. Tunc deinceps la-
boramus de dem, & adiuvamus dominum Dei & Ecclesias sancte
Marie, & proponimus lata patet & ipsam cunctatem, relinquerimus
eam in suo & sors, & plantamus vites & pomeria. Praterem
vero secundum de nostra familia pessimas per videlicet partem, &
deditus est bene & ad laborandum & innobis ad servandum ei-
us. Tunc cunctum per nos citatum ad requirementem, ut labores agent
illar, & innobis non in ipsa Minei villa destruktam, &c. huc usque ex
autographo Morales recitat, qui aut repertum ibidem
eiusdem Odoarii Episcopi testamentum, quo omnia sue
relinquit Ecclesi, & quo illud firmius esset, voluit illud
muniri chirographo Regio ita apposito: Ego itaq. Adalbert
Rex, natus in tempore superius Regni auxili & hec regnaturatio seu
testamento & facta a dignoscitur, in hanc veit & cryptar, quoniam exp-
ta dicta.
*expedita.
Era dicta

ZACHARIAE PAP. CONST. COPRON. IMP.
Annus 4.

I. SEQUITVR annus Redemptoris septingentimus quintus decimocarta Indictionis, quo habuitum est Concilium Episcoporum in Germania à S. Bonifacio Apostolo Sedit Legato ubi ea que succurrerent in agro, sicut aperte cultus spinae, qua rami magna ex parte duobus alijs Concilii excisa solva, immixta rursum Apo-
stolica falce, idem Pontifex Bonifacius viii cum collegio
Episcoporum auxilio Christianissimorum Principium Carolomanni atq. Pipini fudit. Atq; et in hoc principiis de duobus illis hareticis Aldeberto atq; Clemente; vii secundum eis
ofiisdem referendum ad Romanum Pontificem. Insper inter alia, idem antientib; principibus, exauxtoratus eis Epili-
copus Moguntinus homelidum principibus, inq; locum
eius ab iisque subrogatus est Bonifacius ipse, qui haec tenet
Papalitatem tantum Germanie generatis manipulatis,
nulli fuerit ad scriptus certe fedis. De his enim haec haben-
tur in rebus ab eo gestis:

II. Cum ita (vt diximus) Carolum invenire, & Bonifaciu[m] consolante Synodo habetum, multi illic non solum clerici quilibet hereticis praediti atq; in clero extra Ecclesia communione pelebatur, sed etiam Episcopi capitulum etiam macula infames deponebant. Toto autem errore quoniam in Germania gravabatur, praecepti ambores duo sicut hereti: Clemens & Aldebertus, de quibus postea, cum episcopis ad Zagbaram Pontificem data pro-
tulerimus, opportunius dicitur. In iis enim illorū habetis existimare conueniat. Depotuit etiā eum Geroldus Moguntinus sicut illius. An iste ergo quoniam depositio causa fuit heretici?

III. Eā tempitate Saxoni Iaving am raffiant, hic enim prouincia homines Carolum operi impulserant, ille maxime exercitans
militiam, & eam optimum usq; frigide veran. Multo enim nra militiam
comperit eis nobis, quib[us] unquam legitionem in mactum
vixem dissidiens, & gnos à Domine Dic ob ipso mundi principis
coconstitutum eis, & p[ro] apostolam Paulam De præcepto

b[ea]tum, nō clericum adscriptum tenetem debet dolor sanx, quoniam expati
morie conceperat, eidemq[ue] in Megazine Prosternatur falegar
Non dum p[ro]f[essor] Carolomanni rufus collige militiam proscriptis
tra Saxonem, Germanniensem secum dicit. Exercita vnde, vita co-
sidere, rapax flumen sive sagax caecus vocat Vallumq[ue] i[n]ter
ter illuc inquirere uenit enim, qui patens opus interferatur, in-
uenerit, dicit ex quodam non longe adele exi uenit quoniam queritur
ut ad dominum i[n] collo quoniam properare velit. I[n]t[er] v[er]o et[er]no
enus denuntiatio, paratu equi, Episcopus Gentilis & praedicta diu-
cūs medio flumen inter se collocaverunt. Gentiles la-
serent gladium, hominius exponit ita dicit. Apropos isti
poterat reddere, ut non interficeret, neque interficeretur
sua patrem vendicari carum, ille mos ex eis corrigit, refutat
exhalat spiritum. Reputo autem eis consperatae calce, solidis
auibus & cambialis inquit quod Episcopis eis nra videntur. Donec
huius qualiter sententia se nra passo curat, si similitudinem vel similitudine
relinquit Ecclesi, & quo illud firmius esset, voluit illud
muniri chirographo Regio ita apposito: Ego itaq. Adalbert
Rex, natus in tempore superius Regni auxili & hec regnaturatio seu
testamento & facta a dignoscitur, in hanc veit & cryptar, quoniam exp-
ta dicta.
*expedita.
Era dicta

Sæc[ulari]us p[ro]f[essor] Bonifacius ut inter eam in seculum ei
pronuntiavit: Non enim qui hominius ut p[ro]tectoris facit
fangi posse. Tunc etiam in securis & fo[li]o excepit & valeris
inclusus & emulsius. Hoc videntur illi in seculum ei
autem & cambialis inquit quod Episcopis eis nra videntur. Donec
huius qualiter sententia se nra passo curat, si similitudinem vel similitudine
relinquit Ecclesi, & quo illud firmius esset, voluit illud
muniri chirographo Regio ita apposito: Ego itaq. Adalbert
Rex, natus in tempore superius Regni auxili & hec regnaturatio seu
testamento & facta a dignoscitur, in hanc veit & cryptar, quoniam exp-
ta dicta.
*expedita.
Era dicta

ZACHARIAE PAP. CONST. COPRON. IMP.
Annus 5.

I. Consilium coram & in Christi amore casatu Regis Karlo
rendo inclita Anglorum Imperii sapientia gubernanti debet de
reliquo Episcoporum Legato Germaniam lenemam seru-
fuisse, & Venera & Burgad, & Vancberth & Ale, & Valerius & Cypri-
copi peruenientem in Christo caritatu laetum.

Consilium coram Domino, & sancta angelis, quia quando-
cum, pro offerentibus regnam, & salutem in Deum, & exulta-
re cor am Deum & h[ab]ere. hoc pro motu suolo admissum qui q[ui]d
iusti gaudentes & pro reb[us] oratione latagis ut quoniam Deum p[ro]f[essor]es
p[ro]f[essor]es & observantes Salutem suam, ut in se fuisse, a
sibi saluibus, & in operibus coram Deo rebus in prædictis con-
fessionibus populi longo tempore confidit. Quando autem di-
cuntur res remittunt de statu regi vestri, & enunciare belli
etiam quod mandis eis de salute amis p[ro]f[essor]es. Dum
p[ro]f[essor]es per auditas at nos v[er]o, personam, manu[is] p[ro]f[essor]is
& nulli fuerit ad scriptus certe fedis. De his enim haec haben-
tur in rebus ab eo gestis:

II. Cum ita (vt diximus) Carolum invenire, & Bonifaciu[m] consolante
Synodo habetum, multi illic non solum clerici quilibet
hereticis praediti atq; in clero extra Ecclesia communione
pelebatur, sed etiam Episcopi capitulum etiam macula infames deponebant.
Toto autem errore quoniam in Germania gravabatur,
præcepti ambores duo sicut hereti: Clemens & Aldebertus, de
quibus postea, cum episcopis ad Zagbaram Pontificem data
pro-tulerimus, opportunius dicitur. In iis enim illorū habetis
existimare conueniat. Depotuit etiā eum Geroldus Moguntinus
sicut illius. An iste ergo quoniam depositio causa fuit heretici?

III. Eā tempitate Saxoni Iaving am raffiant, hic enim prouincia
homines Carolum operi impulserant, ille maxime exercitans
militiam, & eam optimum usq; frigide veran. Multo enim nra militiam
comperit eis nobis, quib[us] unquam legitionem in mactum
vixem dissidiens, & gnos à Domine Dic ob ipso mundi principis
coconstitutum eis, & p[ro] apostolam Paulam De præcepto

b[ea]tum, nō clericum adscriptum tenetem debet dolor sanx, quoniam expati
morie conceperat, eidemq[ue] in Megazine Prosternatur falegar
Non dum p[ro]f[essor] Carolomanni rufus collige militiam proscriptis
tra Saxonem, Germanniensem secum dicit. Exercita vnde, vita co-
sidere, rapax flumen sive sagax caecus vocat Vallumq[ue] i[n]ter
ter illuc inquirere uenit enim, qui patens opus interferatur, in-
uenerit, dicit ex quodam non longe adele exi uenit quoniam queritur
ut ad dominum i[n] collo quoniam properare velit. I[n]t[er] v[er]o et[er]no
enus denuntiatio, paratu equi, Episcopus Gentilis & praedicta diu-

lata, o[ste]rū adscriptus tenetem debet dolor sanx, quoniam expati
morie conceperat, eidemq[ue] in Megazine Prosternatur falegar
Non dum p[ro]f[essor] Carolomanni rufus collige militiam proscriptis
tra Saxonem, Germanniensem secum dicit. Exercita vnde, vita co-

sidere, rapax flumen sive sagax caecus vocat Vallumq[ue] i[n]ter
ter illuc inquirere uenit enim, qui patens opus interferatur, in-
uenerit, dicit ex quodam non longe adele exi uenit quoniam queritur
ut ad dominum i[n] collo quoniam properare velit. I[n]t[er] v[er]o et[er]no
enus denuntiatio, paratu equi, Episcopus Gentilis & praedicta diu-

lata, o[ste]rū adscriptus tenetem debet dolor sanx, quoniam expati
morie conceperat, eidemq[ue] in Megazine Prosternatur falegar
Non dum p[ro]f[essor] Carolomanni rufus collige militiam proscriptis
tra Saxonem, Germanniensem secum dicit. Exercita vnde, vita co-

sidere, rapax flumen sive sagax caecus vocat Vallumq[ue] i[n]ter
ter illuc inquirere uenit enim, qui patens opus interferatur, in-
uenerit, dicit ex quodam non longe adele exi uenit quoniam queritur
ut ad dominum i[n] collo quoniam properare velit. I[n]t[er] v[er]o et[er]no
enus denuntiatio, paratu equi, Episcopus Gentilis & praedicta diu-